

Regelrådets uttalelse

Om: Regelforenkling – gjennomgang av det tekniske regelverket

Ansvarlig: Fiskeridirektoratet

Regelrådets konklusjon: **Forslaget er ikke tilstrekkelig utredet**

Fiskeridirektoratet

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

Vår saksbehandler:

19/00056

15.5.2019

Marte Grønvold

Uttalelse fra Regelrådet

Om: Regelforenkling – gjennomgang av det tekniske regelverket. Rapport fra en arbeidsgruppe for forenkling av regelverket for utøvelse av fisket

Konklusjon: Forslaget er ikke tilstrekkelig utredet

Regelrådets samlede vurdering av forslaget

En arbeidsgruppe nedsatt av Fiskeridirektoratet har sett på det tekniske regelverket for utøvelse av fisket og foreslår forenklinger og endringer i regelverket. Fiskeridirektoratet har sendt arbeidsgruppens rapport på høring. Fiskeridirektoratet foreslår omfattende endringer i regelstrukturen for å gjøre regelverket lettere tilgjengelig og mer brukervennlig. I tillegg foreslås enkelte realitetsendringer.

Regelrådet mener en gjennomgang av regelverket med tanke på forenkling er et godt og nødvendig initiativ av Fiskeridirektoratet. Det er gjort en grundig jobb med å gjennomgå regelverket og foreslå endringer i regelstrukturen. Regelrådet mener **forslagene til endringer i regelstrukturen** er tilstrekkelig utredet.

Fiskeridirektoratet foreslår realitetsendringer som påvirker en del næringsaktører, det gjelder blant annet forslaget om innstramninger i tillatt bifangst ved fiske med småmasket trål, utvidet rapporteringsplikt ved høsting om faststående redskap og krav til føring av stuingsplan for større fartøy som oppbevarer frossen fisk. Regelrådet mener de foreslåtte realitetsendringen burde vært grundigere utredet. Det kommer ikke klart frem hvorfor disse endringene er nødvendige. Videre burde virkningene for berørt næringsliv vært grundigere utredet, og det burde vært drøftet om målet med forslaget står i forhold til de negative virkningene for aktørene. Regelrådet mener på bakgrunn av dette at **forslagene til realitetsendringer** ikke er tilstrekkelig utredet, jf. utredningsinstruksen pkt. 2-1.

På de neste sidene kan du lese mer om Regelrådets vurderinger.

Ta gjerne kontakt ved spørsmål.

Med vennlig hilsen
Sandra Riise
leder av Regelrådet

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

REGELRÅDET,
Kartverksveien 21, 3511 Hønefoss
ORG.NR.: 916195613
TELEFON: 32 11 84 00
E-POST: post@regelradet.no
www.regelradet.no

1. Om forslaget som er sendt på høring

En arbeidsgruppe nedsatt av Fiskeridirektoratet har gjennomgått det tekniske regelverket for utøvelse av fisket, og foreslår flere endringer. Fiskeridirektoratet har sendt arbeidsgruppens rapport på høring. Det foreslås omfattende endringer i regelstrukturen, blant annet foreslås det å erstatte dagens utøvelsesforskrift med en ny forskrift om gjennomføring av høsting av viltlevende marine ressurser. Videre foreslås det å flytte eller oppheve en rekke bestemmelser. De fleste forslagene endrer ikke realinnholdet i reglene, men er ment å gjøre regelverket mer tilgjengelig og brukervennlig.

Fiskeridirektoratet foreslår enkelte realitetsendringer i regelverket, blant annet en innstramning i tillatt bifangst med småmasket trål i fiske etter kolmule, øyepål og vassild, styrket utsetningsplikt for hummer, endrede krav til fluktåpninger i teiner, utvidet rapporteringsplikt ved høsting med faststående redskap og en ny bestemmelse om krav til å føre stuingsplan for større fartøy som oppbevarer fisk i frossen tilstand.

2. Regelrådets prioritering

Regelrådet skal bidra til at næringslivet ikke påføres unødvendige byrder gjennom nytt eller endret regelverk, jf. vedtekter for Regelrådet § 1.

Regelrådet skal vurdere utformingen av forslag til nytt eller endret regelverk, både lover og forskrifter, som påvirker næringslivets arbeidsbetingelser og øvrige relevante forhold, jf. vedtektene § 2 første ledd. Rådet står fritt til å prioritere hvilke saker man gir uttalelser i. På denne bakgrunn prioriterer Regelrådet å uttale seg om et utvalg av saker.

Fiskeri er en stor og viktig næring i Norge. Forslagene til endringer vil få virkninger for alle som driver fiske. Videre er Regelrådet opptatt av regelforenkling. En helhetlig gjennomgang av store regelverk som dette med tanke på forenkling er etter Regelrådets vurdering svært viktig.

3. Regelrådets vurdering av utredningen av konsekvenser for næringslivet

Det følger av Regelrådets vedtekter § 2 første ledd at Regelrådet skal ta stilling til om det er gjennomført konsekvensvurderinger etter de krav som utredningsinstruksen stiller, og om virkningene for næringslivet er tilstrekkelig kartlagt. Rådet kan vurdere hvorvidt nytt eller endret regelverk er utformet slik at målene oppnås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet.

Som grunnlag for vurderingen nedenfor har Regelrådet særlig tatt utgangspunkt i kravene til innhold i beslutningsgrunnlaget i utredningsinstruksen kapittel 2. Det vil si pkt. 2-1 Minimumskravene til utredning og pkt. 2-2 Omfang og grundighet. Regelrådet har også sett hen til reglene om tidlig involvering av berørte i utredningsinstruksen pkt. 3-1.

3.1. Kostnadsvirkninger og nyttevirksomheter for næringslivet

Endringene i regelstrukturen skal gjøre regelverket lettere tilgjengelig for brukerne. Direktoratet skriver lite om virkningene for næringslivet ut over dette. Etter Regelrådets vurdering kunne direktoratet gjort bedre rede for virkningene av de foreslåtte realitetsendringene for berørt næringsliv.

3.2. Konkurransesvirkninger for næringslivet

Konkurransesvirkninger er nevnt i punkt 4.2.2 i rapporten i forbindelse med drøfting av formuleringen «*så langt dette ikke strider mot annen stats jurisdiksjon*». Fiskeridirektoratets drøfting av dette punktet fremstår rimelig. Etter det Regelrådet kan se er ikke konkurransesvirkninger drøftet utover dette. Regelrådet mener forslagene som gjelder en bedret regelstruktur er noe alle næringsaktører kan dra nytte av og ikke vil ha nevneverdige konkurransesvirkninger. Det kan imidlertid stilles spørsmål til om de skjerpede kravene til tillatt bifangst kan utgjøre større vanskeligheter for noen aktører enn andre og dermed medføre konkurransesvirkninger. Regelrådet kan ikke se at dette er adressert og utredet.

3.3. Forenkling for næringslivet

Forslaget inneholder forenklinger for næringslivet gjennom bedret regelstruktur. Direktoratet har gjort en omfattende gjennomgang og opprydning i regelverket. De har blant annet vurdert hvor i lovverket det er hensiktsmessig at bestemmelser står for å gjøre regelverket tilgjengelig og brukervennlig. De foreslår å samordne regelverket for områdene ved Svalbard i det nye tekniske regelverket, og oppheve to særforordninger for Svalbard. Det gjør at det tekniske regelverket for alle norske jurisdiksjonsområder vil være samlet i én forskrift. Videre foreslår utvalget å flytte enkelte bestemmelser til egne forskrifter. Det gjelder blant annet bestemmelser som omhandler fisket etter hummer. Direktoratet skriver at hummerfiske skiller seg ut ved det store antallet fritidsfiskere, og at dette stiller særlige krav til utformingen av regelverket. Direktoratet foreslår videre å oppheve en del bestemmelser som anses unødvendige. De foreslår også å harmonisere regelverket på flere områder og å forenkle detaljnivået i bestemmelsene.

3.4. Digitalisering

Det foreslås i rapporten at de ulike områdereguleringene som defineres i regelverket bør presenteres i en kartløsning. Dette skal komme i tillegg til koordinatene som fremgår av de enkelte bestemmelsene. Fiskeridirektoratet har allerede utviklet en karttjeneste hvor ulike områdereguleringer presenteres. Arbeidsgruppen viser midlertid til at det kan synes som om disse kartene ikke gir det komplette bildet. Arbeidsgruppen skriver at dette bør forbedres. Regelrådet finner det positivt at digitale løsninger tas i bruk for å bedre brukervennligheten.

3.5. Særskilt vurdering av hensynet til små virksomheter

Utredningen sier ikke noe om næringsstrukturen for det berørte næringslivet. Forslaget om krav til å føre stuingsplan gjelder kun for fartøyer med samlet lagringskapasitet over 500 m³. Regelrådet kan ikke se at hensynet til små virksomheter er vurdert for de andre forslagene til endringer.

3.6. Alternative tiltak

Det er drøftet ulike regeltekniske løsninger i rapporten, blant annet hvor i lovverket enkeltbestemmelser bør plasseres. Regelrådet kan ikke se at det er utredet alternativer med hensyn til de foreslåtte realitetsendringene. Direktoratet burde utredet alternativer til de foreslåtte realitetsendringene.

3.7. Forutsetninger for en vellykket gjennomføring for næringslivet

For forslaget om endrede krav til hummerteiner legges det til grunn at fiskerne gis en rimelig frist for å tilpasse seg det nye kravet. Ut over dette kan vi ikke se at forutsetninger for en vellykket gjennomføring er drøftet særskilt. Direktoratet kunne drøftet hvordan regelverksendringene bør/skal gjøres kjent for de ulike brukerne av regelverket. Det fremgår heller ikke av rapporten når reglene skal tre i kraft og eventuelle overgangsordninger.

3.8. Andre kommentarer til utredningen og gjennomføringen av høringen

Arbeidsgruppen har bestått av representanter fra fiskeridirektoratet, Kystvakten, Norges Fiskarlag, Norges Kystfiskarlag og Pelagisk forening. Det er positivt at Direktoratet har gitt mulighet for tidlig involvering ved inkludere næringsrepresentanter i arbeidsgruppen.

Regelrådet gjør oppmerksom på at det følger av utredningsinstruksen pkt. 4-3 at Regelrådet skal informeres om høringen når forslag til lov og forskrift som er særlig relevant for næringslivet legges ut på høring, jf. utredningsinstruksen pkt. 4-3. Vi kan ikke se å ha mottatt informasjon om denne saken, og ber dere i fremtiden også setter Regelrådet som mottaker av høringer som berører næringslivet.

4. Er forslaget utformet slik at målene oppnås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet?

Endringene i regelstrukturen er etter Regelrådets vurdering positivt for næringsaktørene da regelverket blir lettere tilgjengelig og mer brukervennlig. Når det gjelder realitetsendringene mener Regelrådet at disse får konsekvenser for en del næringsaktører. Det fremkommer ikke i tilstrekkelig grad hva som er begrunnelsen for realitetsendringene. Videre er virkningene av endringene i liten grad utredet. På bakgrunn av dette er det ikke mulig å si om målene med realitetsendringene kan oppnås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet.